

Центр пожежної безпеки у Биківці офіційно відкрито! (за підтримки друзів, із опорою на власні сили і ресурси)

Віктор Радчук

Минулої суботи, 18 квітня 2026-го року, у селищі Биківка відбулася дуже визначна подія. Цього дня у самому центрі селища пройшла церемонія відкриття Центру пожежної безпеки Романівської територіальної громади.

Про такий статус ново-збудованої споруди повідомляв яскравий транспарант, розташований для всезагального ознайомлення прибулої аудиторії. Дехто називав споруду пожежною станцією у селищі Биківка. Насправді обидві назви нічим особливим між собою не відрізняються, але головна особливість новобудови полягала у тому, що вона стане суто громадською спорудою, яка сприятиме діяльності добровільного пожежного осередку, який свого часу було створено кількома ентузіастами-аматорами.

Стартували тяжко, із колекцією старих і нових проблем

Якраз із цього все й розпочалося. Романівчани ще, мабуть, пам'ятають ту осінь 2021-го року, коли представники не так давно утвореної Романівської територіальної громади на чолі із тодішнім Романівським селищним головою Володимиром Савченком відвідали Польщу. Річ у тім, що добровільний пожежний осередок із Биківки ледь не одразу після свого створення взяв участь у конкурсі грантів, який на той час оголосила для добровільних пожежних громад, осередків, дружин одна із фондаций Польщі. Варто зауважити, що представники Романівської селищної ради (насамперед начальник тоді

Колективне фото

Стрічку перерізано

Центр відкрито

ще фінансового управління Н. А. Горобець) доклали великих зусиль, аби якраз добровільці-пожежні із Биківки потрапили до числа переможців грантового проекту. Пізніше завдяки грантовому фінансуванню, яке було підкріплене фінансовою підмогою Романівської селищної ради, у Биківці розпочав свою практичну роботу доволі згуртований і непогано підготовлений осередок пожежних-добровольців. Кількаразові навчальні тренінги, ознайомлення із діяльністю подібних добровільних формувань у Польщі заклали певну основу для зміцнення та розвитку осередку пожежної безпеки у селищі Биківка. Хоча увесь подальший перебіг подій склався так, що добровольцям із Биківки довелося здолати чимало як прогнозованих, так і зненацька виниклих перешкод та проблем. На

початках (у 2021-му році) все розпочиналося згідно зі всім зрозумілим алгоритмом подій з підготовки пожежного депо до виконання своїх статурних завдань. Тобто пожежна дружина добровольців із Биківки мала пройти певний навчальний курс у Польщі, а також низку навчальних інструктажів у себе на Житомирщині, а потім у розпорядження пожежників-добровольців із Биківки мав надійти сучасний пожежно-рятувальний автомобіль із Польщі. Разом із належним устаткуванням і амуніцією. Жодних проблем у процесі навчальної програми, грантового підкріплення ініціативи добровольців-пожежних із Биківки не виникало. Але у лютому 2022-го року розпочалося масоване вторгнення російського агресора, і пожежний автомобіль, який було взяв курс із Польщі в

Україну, потрапив у коловорот тодішніх військових дій. Звісно, тоді, навесні і аж до літа 2022-го року, про навчання та оснастку пожежників-добровольців із Биківки мало хто думав. Зі зрозумілих на те причин. Проте пізніше, восени 2022-го року, питання про пожежну станцію із колективом добровольців знову постало у практичній площині. Органи влади розуміли, що пожежний автомобіль із Польщі, який потрапив у театр надпотужних військових дій, повернутися до Биківки не зможе. Тож як певну компенсацію для биківських пожежних було виділено автомобіль однієї із пожежних частин міста Житомира. Автомобіль звісно ж, не новий, але справний і готовий до продовження своєї експлуатації. Щоправда, чекати на появу того авто на базі шасі ЗІЛ-131, яке із Житомира мало

Романів два дні був столицею Житомирського району із легкої атлетики

с. 5

Ліцей запрошує гостей, бо має що показати

с. 4

Із німецьким GIZ у нас все вдалося! На черзі – U-RESTORE!

с. 4

бути доправлене у Биківку, довелося цілий рік. Але хто б і що не казав, у Биківці вже у 2024-му році розпочав свою роботу повноцінний осередок пожежної безпеки, що мав у своєму розпорядженні відремонтоване приміщення колишнього пожежного депо Биківського складовою, належне обладнання, форму та рятувальну оснастку, що дозволяло пожежним із Биківки виїздити на сигнали про пожежу у Биківці, а також у прилеглих селах.

Нові обрії та справжні європейські горизонти у співпраці із GIZ

Ось у такому стані пожежна станція проіснувала до 2024-го року, коли про її народження і доволі непросту еволюцію розвитку довідалися представники проекту «Підтримка державного і муніципального управління надзвичайними ситуаціями в Україні», який впроваджувався за підтримки Німецького

урядового товариства міжнародного співробітництва (GIZ). Навесні 2025-го року у Биківці розпочалися роботи із будівництва нового приміщення Центру пожежної безпеки за суто європейськими стандартами, нормативами щодо подолання можливих надзвичайних ситуацій. Вистачило якихось 9-10 місяців, і новобудова була оснащена двома спеціалізованими автомобілями із найсучаснішими професійно-кваліфікаційними характеристиками щодо стандартів кращих служб з надзвичайних ситуацій у низці європейських країн. Паралельно із будівництвом приміщення Центру пожежної безпеки пожежники-добровольці із Биківки проходили навчальний курс із подолання надзвичайних ситуацій, практичного навчання на техніці та засобах і механізмах, якими мав бути оснащений Центр пожежної безпеки.

Продовження на стор. 2.

Центр пожежної безпеки у Биківці офіційно відкрито!

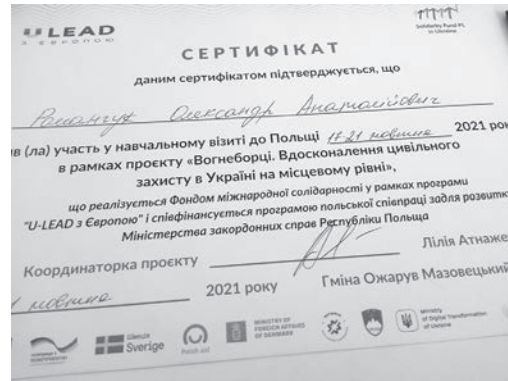
(за підтримки друзів, із опорою на власні сили і ресурси)

Початок на стор. 1.

Вже у березні 2026-го року усі будівельні, впорядкувальні роботи у центрі було завершено. Так само було завершено комплектування належного устаткування, допоміжної техніки для пожежників-рятувальників биківського осередку пожежних-добровольців. І ось тепер, 18 квітня 2026-го, відбулася офіційна церемонія відкриття Центру пожежної безпеки у селищі Биківка.

Вже із самого ранку навколо новобуду, який виблискував чистотою, впорядкованістю та яскравими кольорами техніки, що проглядалася через широкі вікна, збиралися місцеві люди. Звісно, мова і розголос про те, що до Биківки прийдуть шановані гості із числа високопосадовців Києва, Житомира, а також представників уряду Німеччини, зробили свою справу, і селище Биківка, і жителі ще кількох ближніх сіл знали про святкове відкриття пожежної станції. Офіційні особи з числа керівників Головного управління Національної поліції в Житомирській області, Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій, представників Житомирської ОВА, керівництва Романівської селищної ради прибули до Биківки за кілька хвилин до появи там почесних гостей із Німеччини. Звісно ж, керівник проекту «Підтримка державного та муніципального управління надзвичайними ситуаціями» Крістіан Пошман прибув до Биківки учергове, а гості, які представляли Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ), також знайомі із Биківкою та новозбудованим Центром пожежної безпеки у найдрібніших деталях.

Сама процедура офіційного відкриття Центру пожежної безпеки розпочалася із імпровізованого гасіння зненацька виниклої пожежі, яке виконали юні пожежні (про них окрема розповідь нижче) за підтримки своїх старших колег із числа добровільної пожежної дружини. Керівник пожежної станції Олександр Романчук уважно стежив за діями своїх підопічних. Швидко, всього за три-чотири хвилини, пожежа була погашена, і учасники офіційної церемонії висловили привітальні слова і побажання. Безумовно, багатьом житомирянам, романівчанам і власне жителям Биківки було цікаво почути виступ представниці уряду Німеччини Нори Рьонер, яка сказала про важливість кожної новобудови в Україні, висловила захоплення спротивом українського народу агресії путінської росії. У виступі чиновниці із Німеччини відчувалося, що інтерес до України у Європі зростає дуже потужно і швидко, тож українці можуть сподіватися і на подальшу військову допомогу, і на нові технології у ході надходження вже у післявоєнну Україну нових інвестицій.

Ще більш конкретним був виступ Крістіана Пошмана – директора проекту, згідно з яким й було збудоване, оснащене і апробоване у роботі найсучасніше пожежне депо, яких в Україні станом на сьогодні товариство GIZ збудувало вже три. Крістіан Пошман не втамував свої емоції і особливого задоволення від того, що у Биківці Центр пожежної безпеки поєднав старших добровольців-пожежних із юними хлопчиками та дівчатками з Биківського ліцею. Адже два десятки юних пожежних, які відтепер із задоволенням можуть займатися вправами та виконувати практичні нормативи пожежно-прикладного спорту якраз у приміщенні збудованого Центру пожежної безпеки, – це не лише осередок спорту та розвитку юнаків та дівчат селища Биківка, але й варіант цілком можливої профорієнтаційної роботи, коли хтось із випускників місцевого ліцею якраз і обирає професію пожежника-рятувальника. Втім, і це не обов'язковий варіант вибору майбутнього життєвого шляху. Головне в іншому: Биківка отримала не лише Центр пожежної безпеки, але й місце для розвитку і навіть для проведення змістовного дозвілля жителів селища. Прекрасна спортивна кімната із тренажерами може і буде цікавим місцем для спортивного самовдосконалення не лише для пожежної команди чи юних пожежних із Биківки. Ще одним місцем спортивного дозвілля для всіх жителів має стати спортивний майданчик зі штучним покриттям, який також заплановано спорудити поблизу Центру пожежної безпеки. Аби повністю автономізувати центр у сенсі енергозабезпечення, представники GIZ вже за кілька місяців пообіцяли встановити на даху центру станцію із сонячних

батарей. Отже, вже найближчим часом центр, який щойно відкрився, буде лише вдосконалюватись, розвиватись і поліпшувати свої можливості.

Биківка здійснила перший крок. Але він, безумовно, – європейський

Безумовно центри (станції) пожежної безпеки, подібні до тієї, яка щойно з'явилася у Биківці, є новим, досі не баченим в Україні явищем. Річ у тому, що досі пожежною безпекою в Україні займалася Державна служба із надзвичайних ситуацій, яка обслуговувала територію усієї Житомирщини. Звісно, порівняно із колишніми можливостями та потенціалом пожежних частин, які функціонували ледь не у кожному колгоспі, які, бувало, за мізерні кошти, але утримували свої депо і увесь потенціал пожежогасіння, нинішні завдання ДСНС України дуже важливі і грандіозно об'ємні. Відповідним чином держава змушена утримувати надпотужний штат працівників служби цивільного захисту, на що витрачаються грандіозні бюджети. У Європі з цим ситуація інша. З давніх-давен пожежний захист у європейських державах був серед найголовніших функцій громад. Якраз громада (а не держава) брала на себе завдання зі створення пожежних станцій, їхнє оснащення та забезпечення мінімальним штатом працівників. Тут же громада турбувалась, ініціюючи створення громадського осередку добровольців-пожежних, які у вільний від роботи час або ж у разі виникнення надзвичайної ситуації долучалися до ліквідації пожеж, стихій тощо. Ось на чому європейські держави

по-справжньому економлять, доручаючи і делегуючи справу пожежного захисту у кожному громаду.

В Україні такі осередки пожежних-добровольців роблять поки що перші кроки. Але приклад добровольців із Биківки вже у 2025-му році вирішили впровадити у себе жителі Курненської громади. Наша газета розповідала про те, що якраз громадсько-добровольчі пожежні дружини у Биківці та Курному вже поєднали обидві громади маніфестом про спільну співпрацю. Під час церемонії урочистостей у Биківці серед почесних гостей був і Курненський сільський голова Леонід Корзун, який прибув на свято у супроводі курненських добровольців-пожежних. Отже, справа пожежної безпеки і загалом ситуація із налагодженням місцевої рятувальної служби у громадах області набиратиме популярності. Тим паче, що іноземці, які розуміють цивілізаційне значення появи саме пожежної станції у лоні громади, можуть потужно допомогти. Адже не секрет, що Крістіан Пошман, який прибув до Биківки влітку 2025-го року, коли будівництво нового приміщення теперішнього Центру пожежної безпеки було у розпалі, завітав до місцевого ліцею і побачив клас із куточком для занять юних пожежних. Побачене неабияк схвилювало колишнього професійного пожежного із Німеччини, і він тут же пообіцяв юним пожежним з числа ліцеїстів нову форму і належне для занять обладнання. Пізніше за його ініціативи у Центрі пожежної безпеки для юних пожежних було обладнано цілу кімнату-клас із багатьма можливостями проводити теоретичні заняття, практичні тренінги і бути у курсі життя своїх старших колег

із числа добровільної дружини селища Биківки.

Наостанок зауважимо, що не можна вважати подію, що сталася 18 квітня 2026-го року, символом суцільного свята. Так, Центр пожежної безпеки вже став і далі неодмінно буде гордістю не лише жителів Биківки, але й загалом всієї Романівської громади. Роботу битківських пожежних і можливості їхньої надсучасної техніки вже високо цінують жителі багатьох прилеглих сіл. Адже якщо пожежа сталася і туди прибула пожежна дружина із Биківки – небезпека ліквідується швидко або блискавично швидко. Але питання про турботу, належне утримання збудованого і отриманого обладнання є неабиякою проблемою для добровольців-пожежних. Поки що електроенергію для центру оплачує бюджет Романівської селищної ради. І це – неабияка підмога громадському формуванню, яке робить свої перші кроки і водночас активно навчається.

Безумовно, солідарна допомога усіх жителів, підприємств і підприємців, які живуть, працюють, заробляють на життя і відпочивають у Биківці та у селах із радіусом віддаленості до 20-30 кілометрів, має стати головним джерелом стабільності, надійності роботи добровольців-пожежних у Биківці.

Поки що справу розпочато. Нині Центр пожежної безпеки діє і готовий прийти на допомогу землякам за будь-якої потреби. А далі – життя покаже, підкаже і ще багато чого навчить.

Сусідам пощастило із «пілотом», а наше щастя – ще в суді

Віктор Першко

У дев'ятикласників вибір вже за три місяці

Тема реформування української школи, яка дійшла до свого третього і начебто завершального етапу, сьогодні стала однією із найгарячіших у суспільстві. Запровадження концепції НУШ (нової української школи) сьогодні отримує дуже багато всіляких оцінок, які призвели до небувалого збурення суспільної свідомості у питаннях щодо реформування української системи освіти. Попри різні думки, судження та висловлювання, певні висновки варто все ж таки зробити.

Щонайперше не варто забувати про те, що розмови розмовами, а реформаторські заходи стосовно змін в українській освіті мали певний системний задум і сьогодні втілювати у життя раніше намічені зміни таки доведеться. Йдеться насамперед про запровадження профільного навчання через розподіл учнів-дев'ятикласників для подальшого навчання в академічних ліцеях профільного типу або ж у ліцеях професійного спрямування чи у фахових коледжах. Все це було зрозумілим і здавалося безпроблемним до того часу, доки не настала пора втілювати заключну стадію освітньої реформи у житті. Ось тут і почалося...

Насамперед про головне питання найближчого часу: де навчатися дев'ятикласникам випуску 2026-го року? Реформаторська рекомендація від Міністерства та науки звучить однозначно: дев'ятикласники, які навчатимуться за старими, донушівськими, програмами і навчальними планами ще два роки (10-й і 11-й класи), змушені перейти на навчання до десятого класу майбутнього академічного ліцею профільного типу, який розпочне свою роботу із 1 вересня 2027-го року. Аргументація міністерських чиновників зводиться до того, що вже влітку 2027-го року усі нинішні ліцеї, які не стали ліцеями академічного типу, втратять право надавати учням атестат про здобуття середньої освіти. Такі навчальні заклади отримають статус гімназії, де навчатимуться учні 1-9-х класів. І все на цьому.

Певний час, починаючи із листопада 2025-го року, у суспільстві виникали інформаційні хвилі щодо вирішення проблеми дев'ятикласників зразка 2026-го року на рівні парламентського рішення – постанови чи закону. Але з того часу минуло вже пів року, а нардепи так і не дозволили дев'ятикласникам України продовжити (і завершити) навчання у 10 та 11 класі у своєму навчальному закладі. Тобто дев'ятикласники та їхні батьки вже зараз мають визначитися: або продовжувати навчання у майбутньому ліцеї академічного профілю, або ж обирати для продовження освітньої стежки професійний ліцей, коледж, фахове училище тощо. Для Романівської громади ситуація має такий вигляд: або нинішні дев'ятикласники обирають варіант навчання у 10 і 11-му класі у стінах майбутнього Романівського академічного ліцею (село Романівка), або ж прямують на навчання до професійних ліцеїв та фахових коледжів, де поряд із середньою освітою можна отримати певну спеціальність і професію. Звісно ж, такі професійні ліцеї та фахові коледжі у більшості своїй розташовані у Житомирі, Звягелі чи, наприклад, у Новій Чорторії, Яруні, Бердичеві і т. п. Зрозуміло, що вибір у дев'ятикласників та їхніх батьків нелегкий: відтепер десятикласники, які із 1 вересня 2026 року (вже за чотири місяці) навчатимуться у Романівці, змушені будуть добиратися до ліцею шкільним транспортом. Для цього доведеться залучити де-

кілька шкільних автобусів, які щоранку та після завершення занять у Романівському ліцеї довозитимуть, а потім і розвозитимуть дітей додому. Зрозуміло, що відтепер вже на повен зріст і дуже категорично постане питання щодо ремонту дороги із Романова до Романівки, яка стане дорогою життя для майбутнього академічного ліцею у Романівці. Ну а ті дев'ятикласники, які оберуть для продовження навчання фахово-професійну стежку, обиратимуть для вступу певний професійний ліцей чи фаховий коледж. Звісно, все це – за межами Романова і навіть за десятки кілометрів від Романівської громади. Ситуація складна, вона вимагає зважених оцінок і рішень не лише від органів місцевої влади, але ще більшою мірою від батьків учня чи від самого учня, який має обрати свою майбутню освітню траєкторію. У подальшому, вже на наступний рік (із 1 вересня 2027-го року), усі без винятку дев'ятикласники опиняться у подібній ситуації, але навчання у ліцеї академічного типу буде профільно-спеціалізованим і триватиме вже три роки (10, 11, і 12-й класи).

Ціна зволікання і судової тяганини – 10 мільйонів

Тепер ми мусимо знову зупинитися на питанні щодо майбутнього академічного ліцею профільного типу, який, згідно з раніше ухваленим планом реорганізації навчальних закладів Романівської селищної ради, мав би розпочати свою роботу у селі Романівці. Проте сталося так, що у Романівській громаді знайшлася група активістів, які вже вдруге ініціюють судовий розгляд питання щодо розміщення академічно-

го ліцею у селі Романівці. Перше судове рішення, яке скасувало варіант реорганізації освітніх закладів у Романівській громаді, ухвалений ще влітку 2021-го року, Романівська селищна рада виправила ще одним своїм рішенням вже влітку 2025-го року. Але минуло декілька місяців, і чергова судова справа знову поставила під сумнів рішення депутатів Романівської селищної ради. І станом на сьогодні суд чи то зволікає, чи й досі вивчає ситуацію довкола ліцейного питання у Романові. Насправді судові позови досі виявлялися руйнівним гальмом у створенні у Романівській селищній раді академічного ліцею профільного типу. А вже саме судовий розгляд ситуації навколо ліцею завадив Романівській громаді потрапити у перелік навчальних закладів, які отримують статус пілотного проекту щодо запровадження академічного ліцею профільного типу вже із 1 вересня 2026 року. Реально Романівська громада втратила 10 мільйонів (!) гривень, які отримують «пілотні» ліцеї вже нинішнього літа. А це ціна щонайменше п'яти спеціалізованих кабінетів, лабораторій, сучасних навчальних просторів, яких вимагатимуть навчальні профілі у майбутньому академічному ліцеї. Якщо такий ліцей із 1 вересня 2027-го року розпочне свою роботу у Романівці, то оснащувати його доведеться комбінованим чином: за кошти держави і за кошти громади. Ось така ціна для тих, хто зволікає. Показовим у цьому сенсі є порівняння ситуації зі створенням академічного ліцею у Романівській і Миропільській селищних радах. У Романові вже давно і в деталях було розроблено план підготовки та перетворення Романівського ліцею № 2 (с. Романівка) у ліцей академіч-

ного типу із профільним навчанням. Але вся підготовка і будь-яка конструктивна діяльність у цьому напрямі гальмувалася судовими позовами, які залишають процес і наміри створення академічного ліцею у підвищеному стані. У Мирополі громада, маючи значно скромніші передумови для створення академічного ліцею із профільним навчанням, все ж таки вирішила такий ліцей створити. Ба більше, у Мирополі вирішили спробувати потрапити до числа десяти ліцеїв Житомирщини, які отримають статус пілотного проекту. І сталося, як сталося – Миропільський ліцей академічного типу запропає у пілотному варіанті вже із 1 вересня 2026-го року! А це означає, що ті 10 мільйонів гривень, які держава обіцяє «пілотним» ліцеям, надійдуть до них вже за місяць-другий. Відомо, що вже сьогодні є наказ Міністерства освіти та науки України, згідно з яким на закупівлю обладнання для Миропільського академічного ліцею виділено 10 млн грн. Ще 2,5 мільйона гривень Миропільська громада нещодавно виділила для започаткування негайних ремонтних робіт у приміщенні майбутнього «пілотного» ліцею. І все це має бути реалізоване і втілене в життя упродовж літа 2026-го року. Ось такою є ціна злагодженості Миропільської громади, і прямо протилежний вигляд має ситуація у Романівській селищній раді, де тривають бої за право утворити ліцей згідно з планом реформи освітньої галузі України. Деструктив, пасивність значної частини громадян, повна апатія та байдужість у середовищі громадського активу – ось складові гальмування чи такого собі тупцювання на місці у питанні, яке давно пора вирішити у єдиному можливий спосіб. Він загальновідомий, неодноразово доведений і аргументований як єдино можливий у нинішній ситуації. Але для когось він неприйнятний чи й навіть ганебний, бо як можна (згідно з логікою особливо просунутих мудрагелів), аби дитина із Романова їздила на навчання у село?

Ось такі роздуми, факти і аргументи у ситуації, яка виникла, розвивалася на наших очах і вихід із якої, як здавалося, вже вдалося знайти. Однак безвідповідальність, розрахунок на те, що можна буде проблеми порішати повз сесійний зал Романівської селищної ради, призвели до того, що громада у два десятки тисяч осіб виявилася заручником дуже невеликої групи своїх же земляків. Як кажуть, Бог їм суддя, однак ціна безвідповідальності і надмірної самооцінки певних осіб буває дуже великою. Громада має шанс на виправлення ситуації, але навіщо створювати зовсім необов'язкові труднощі, аби потім героїчно їх долати?

Із німецьким GIZ у нас все вдалося! На черзі – U-RESTORE!

Віктор Першко

Минулий вівторок і середа, 21 і 22 квітня, у житті Романівської громади були позначені доволі цікавою подією.

У Києві керівники та ініціатори проекту U-RESTORE, про який ми вже двічі розповідали, провели дводенний захід для представників восьми громад Житомирської та чотирьох громад Дніпропетровської областей. Назва заходу доволі промовиста – «Діалог про відновлення в інтересах громади». Романівську селищну раду презентували в. о. Романівського селищного голови Юрій Чумаченко та начальниця гуманітарного відділу селищної ради Оксана Гаврилова. Організатори презентативного заходу напередодні початку проголосили його офіційну мету – обговорити концепцію інклюзивного та гендерно-чутливого відновлення, яке першочергово підтримуватиметься у межах співпраці громад Житомирщини та Дніпропетровщини із проектом U-RESTORE.

У перший день заходу його організатори акцентували увагу учасників на формуванні спільного розуміння підходів до відновлення серед партнерських

громад, а також обговоренні з громадами необхідних спроможностей для управління процесами відновлення та потреб жінок і вразливих груп населення. Другий день, 22 квітня, власне й став стартом проголошеного проекту. І мова зайшла про ті виклики та нагальні завдання, які постали перед громадами України у ході масштабного військового вторгнення агресора і тривалого періоду перебування громад в умовах воєнного часу. Особливу увагу було приділено економічному розвитку громад, залученню інвестицій, а також відновленню з фокусом на людях, послугах і просторах.

Це якщо коротко і в загальних рисах про те, що відбувалося у столиці за участі представників Романівської громади. Зрозуміло, що інформація, з якою на заході U-RESTORE виступив Юрій Чумаченко, нам, читачам, як і загалом жителям Романівщини, більш-менш відома. Але представникам міжнародних фондів, експертному середовищу було дуже важливо почути з вуст Ю. М. Чумаченка про головні проблеми і найкращі та найперспективніші напрями та галузі життя Романівської селищної ради, куди бажано спрямувати певні зусилля, інвестиції чи навіть мікропроекти з поліпшен-

ня ситуації і вирішення певних проблем. Цікаво, що форум, який організували у столиці представники канадської делегації (проект U-RESTORE підтримується урядом Канади), надає можливість керівникам громад упродовж всього п'яти хвилин висловити головні проблеми своєї громади і запропонувати міжнародним донорам можливі точки дотику для співпраці. Отже, лаконічність, вміння швидко і оперативно відреагувати на запитання чи зауваження від експертів та гостей заходу – одне із найголовніших умінь під час подібних подій. Водночас подія в Києві стане безцінним

досвідом для Ю. М. Чумаченка та О. Л. Гаврилової у питанні майбутніх презентацій та пошуку партнерів у процесі вирішення певних проблем Романівської громади.

Втім, про те, що конкретно почують, а можливо, й про те, які пропозиції, обіцянки чи конкретні перспективи для співпраці із міжнародними донорами привезуть зі столиці представники Романівщини, ми почуємо вже незабаром, а у наступних виходах нашої газети ми обов'язково про це розповімо. Поки що не втрачаємо оптимізму і чекаємо на втішні новини.

Ліцей запрошує гостей, бо має що показати

Наталка Рісич

Упродовж двох минулих тижнів у Врублівському ліцеї, а згодом у Романівському ліцеї № 2 відбулися дні відкритих дверей.

Здавалося б, нічого нового у проведенні таких заходів немає, бо всі давно знають, що якраз День відкритих дверей відкриває реальну змогу повніше, точніше, яскравіше показати можливості, досягнення, потенціал навчального закладу. Хоча освітяни громади начебто й непогано знають особливості того чи іншого навчального закладу, проте кожен раз, коли ліцей відкриває двері для гостей та відвідувачів, у ньому з'являються досі не бачені деталі, які викликають інтерес до їхнього створення, бо навчальний процес у цих закладах сьогодні має дуже творчий характер.

Під час відвідин Врублівського ліцею кожен із учасників заходу, який захотів ближче побачити творчі будні педколективу врублівчан, насправді переконався в тому, що в ліцеї вирує справді цікаве життя. Дивує і вражає перелік тематичних локацій, які підготували для прийому гостей господарі закладу. Слід зауважити, що продемонструвати у Врублівському ліцеї є що і повчати є чому. Директорка ліцею Інна

Колотюк у своєму виступі на тему: «Шляхи та методи конкурентоздатності Врублівського ліцею» зуміла розкрити найважливіші засади та правила, які сповідує вона і її колеги. Здавалося б, нічого особливого, але колеги-педагоги з інших навчальних закладів змогли побачити те, що хотілося б перейняти і запровадити у себе вдома, у своєму колективі. Безумовно, на порядку денному освітянського життя сьогодні стоять питання трансформації закладів освіти Романівської селищної ради. Деякі із них і досі перебувають у полоні дискусій, хоча освітяни добре розуміють ті завдання, які доведеться вирішувати у ході запровадження чергового, вже завершального, етапу реформи НУШ (нової української школи).

Отже, дні відкритих дверей у Врублівському та Романівському № 2 ліцеях, які проводились 17 і 23 квітня 2026-го року, дали уяву щодо можливостей навчальних закладів Романівської селищної ради успішно пройти черговий реформаторський етап.

Слід зауважити, що педагогічні колективи обох ліцеїв налаштовані на творчий, креативний, універсально змістовний підхід у своїй подальшій роботі. Безумовно, у ході змін, у процесі реформування освітньої системи далеко не все залежить від освітян. Дороги,

логістика підвезення дітей, потенціал та можливості осучаснення матеріальної навчальної бази – ось питання, які всуціль залежать від так званих макропоказників: від держави, від влади і що дуже важливо – від громадськості. Отже, сьогодні важливо не залишити педагогів, колективи навчальних закладів та їхніх вихованців наодинці із їхніми проблемами. Вони чекають не стільки на допомогу, а найпершим чином – на взаєморозуміння, на співпрацю і на бажання поліпшити освіту нашої громади. Ну а щодо конкретики вже проведених днів відкритих дверей, то висновок тут однозначний – вчителі обох навчальних закладів тримають свій педагогічний порох сухим. І боєздатним!

У Заліщиках романівчани поділили очки. Але – досягли успіху!

Віктор Єрофеев

От візьми та й зрозумій наш FC «VIVAD», який втрачає очки та шанси на своєму стадіоні у Романові, але у гостях грає куди потужніше і результативніше. Минулий, 12-й, тур чемпіонату України серед команд-аматорів романівчани проводили вдома і зазнали поразки від команди із Волинської області (ФК «Тростянець»).

Щоправда, програли наші земляки тростянецькому клубові із мінімальним рахунком 0:1, де все вирішила майже випадкова ситуація, але поразка коштувала нам трьох таких потрібних турнірних балів.

Тринадцятий тур FC «VIVAD» проводив на виїзді у Заліщиках, де минулорічний чемпіон аматорської першості України місцевий клуб «Дністер» мав намір отримати перемогу над гостями із Житомирщини. Річ у тім, що «Дністер», очоливши турнірну таблицю у своїй групі на фініші першого кола восени 2025-го року, друге коло аматорського чемпіонату розпочав невдало. Станом на 18 квітня тернопільяни посідали лише третє місце у своїй групі, чим керівництво клубу було вочевидь незадоволене. Тож на хлопців із «VIVADу» у Заліщиках очікував вкрай непростий поєдинок.

Воно, власне, так і вийшло. Клуб із Заліщиків із самого початку розпочав масовані атаки на ворота нашого голкіпера Іллі Сингаївського. Вже на 3-й хвилині від початку

гри господарі отримали право на кутовий біля воріт романівчан. Ну а перший посправжньому гострий момент біля воріт чемпіона Житомирської області виник на 10-й хвилині. Слід зауважити, що перевага футболістів із Заліщиків у першому таймі була відчутною, але не тотальною. Ба більше, романівчани доволі непогано контратакували і навіть створювали біля воріт господарів небезпечні ситуації. Якщо вдається до підсумків першого тайму, то перевага «Дністра» відчувалася, однак FC «VIVAD» організовано і достойно захищався. У підсумку перша половина матчу завершилася нічиєю.

Звісно ж, у другій половині гри команда – господар стадіону отримала настанови щодо підсилення атак у бік воріт романівчан. Слід зауважити, що другий тайм розпочався якраз із того, що гості спробували нав'язати «Дністру» свою гру. Якщо об'єктивно оцінювати потенціал обох клубів, то тернопільяни вочевидь переважають нашу команду за кількістю досвідчених, а то й навіть зіркових футболістів. Навіть

такий компонент, як фізична готовність і антропологічні характеристики гравців, засвідчував очевидну перевагу «Дністра». Ще б пак – як у захисті, так і в нападі клубу із Заліщиків грали хлопці велетенського (для футболу) зросту десь так під 190 см. Той же нападник Юрій Захарків, який сьогодні очолює список кращих бомбардирів першої групи аматорського чемпіонату України, становить реальну небезпеку для захисту та воротаря всіх без винятку суперників «Дністра». У матчі із романівським клубом Захарків дуже старався вразити ворота гостей, але гра у нього не пішла, та й воротар «VIVADA» грав напроцуд вдало та безпомилково. До речі, нашому голкіперу гарно допомагали й захисники. У ситуації, коли із середини другого тайму господарі атакували безперервно, коли м'яч надовго зачиняли на половині поля гостей, навантаження на оборонців і воротаря гостей було максимальним. Але гості витримали. Слід підкреслити тренерський хист тренера FC «VIVAD» Віктора Чорного: він чудово вгадав із усіма замінами, які були зроблені у ході гри. Звісно ж, побачити на футбольному полі у складі однієї команди батька й сина вдається не завжди, не кожному вболівальнику і не у кожному місті.

18 квітня у складі FC «VIVAD» одночасно грали Петро Кучерчук та його син Ілля. 45-річний ветеран та його 19-річний син виступали у складі гостей із Житомирщини, і на цей факт звернуло увагу багато вболівальників у Заліщиках. У Романові про цей факт знають дуже небагато людей навіть із числа затятих вболівальників команди «VIVAD». Але факт спортивного довголіття батька і бажання сина йти непростим життєвою стежкою футболіста-аматора викликають у людей справжнє захоплення і неабияку симпатію. Ну а колективу команди такий унікальний дует футболістів

має додавати не лише приємних емоцій, але й бажання грати стабільно, вдумливо і результативно. Адже той факт, що чемпіон Житомирщини-2025 навесні 2026-го року забив у чотирьох матчах чемпіонату України серед аматорів лише один гол, вартий уваги і має бути осмислений кожним гравцем FC «VIVAD». Пора і нашим, романівським, голеадорам відлагодити снайперський приціл і вразити ворота суперників куди частіше. Тим паче, що наступний тур чемпіонату «VIVAD» проводить вдома із аутсайдером першості – ФК «Коростень/Агро-Нива». Звісно ж, коростенські футболісти у суботу, 25 квітня, на полі стадіону Романівської ДЮСШ гратимуть відчайдушно, бо у Романові нащадки дровлян програвати не хочуть за будь-яких розкладів і в будь-яких змаганнях. Але господарі стадіону також відступати наміру не мають. Тому – очікується запекла боротьба.

Р. С. До фінішу аматорського чемпіонату залишився рівно місяць. За цей час, із 25 квітня по 24 травня, FC «VIVAD» проведе п'ять матчів. Три гри (25 квітня, 9 і 16 травня) романівчани проводять вдома, а два матчі (3 і 24 травня) «VIVAD» проведе в гостях у команд Львівщини. Третього травня ми маємо вирушити до містечка Миколаєва, а 24-го травня романівчани завершать груповий турнір матчем із Кормілом. Поки що романівчани на сьомій сходинці турнірної таблиці. Кожен домашній матч – це можливість підтримати Романів і FC «VIVAD» безпосередньою присутністю на стадіоні. Тому – запрошуємо!

Романів два дні був столицею Житомирського району із легкої атлетики

Віктор Єрофеев

Легкоатлетичний фінал на рівні Житомирського району завітав до Романова аж на два дні.

17 квітня наймолодші учасники районного етапу «Пліч-опліч. Всеукраїнські шкільні ліги» розпочали змагання на стадіоні Романівської ДЮСШ. Упродовж дня представники дев'яти громад Житомирського району змагалися у віковій категорії для учнів 3-4-х класів. Це якраз той вік дітвори, коли у більшості учнів формується стійке бажання займатися певним видом спорту. Звісно ж, найкраще бачить здібності та спортивний потенціал майбутніх спортсменів шкільний вчитель фізвиховання.

У Романові під час змагань найменших учасників «Пліч-опліч...» найкращі результати на легкоатлетичних доріжках, а також у секторі для стрибків продемонстрували діти житомирського ліцею № 16. Друге місце серед легкоатлетів-початківців зайняла команда Романівського ліцею № 1, а третє загальнокомандне місце вибороли юні легкоатлети із Чуднівського ліцею. 18 квітня,

на другий день фіналів Житомирського району із легкоатлетичних змагань «Пліч-опліч...», до Романова прибули учні 5-9-х класів. На доріжки стадіону Романівської ДЮСШ вийшли юні легкоатлети із 11-ти громад Житомирського району. Змагання проходили у напруженій боротьбі, а першості Житомирського району серед легкоатлетів 5-9 класів здобули ліцеїсти Коростишівського ліцею № 1. Ліцей № 21 міста Житомира здобув друге загальнокомандне місце, а третіми стали легкоатлети із Новочорторійського ліцею (Любарська територіальна громада). Господарі змагань, романівчани, у змаганнях серед старших легкоатлетів посіли лише четверту

позицію, хоча у їхньому складі виступали вихованці Романівської ДЮСШ (наприклад Максим Беник і Назар Кіпчук), які мають гарні результати на рівні чемпіонатів України. Втім, вчитель фізвиховання Романівського ліцею № 1 Алла Красинська вважає, що керовані нею команди юних легкоатлетів виявили належний рівень підготовленості, а деякі юні спортсмени продемонстрували доволі пристойні результати.

Загалом 2-е і 4-е місця, які здобули юні романівчани 17 і 18 квітня, засвідчують належний рівень уваги вчителів фізвиховання до здібних та обдарованих спортсменів, яких із кожним роком стає все менше. «Сьогодні питання полягає не у тому, аби залучити до

змагань найкращих, бо кількість дітей у класах катастрофічно зменшується», – каже головний суддя змагань, відомий тренер Анатолій Сушицький. Отже, міські ліцеї із обласного центру, де дітей на паралелі певного класу неодмінно більше, аніж у сільських ліцеях, отримують очевидну перевагу з вибору найсильніших учасників

для змагань з легкої атлетики. Зауважимо, що учасники змагань, а особливо їхні тренери висловили приємне здивування з приводу якості бігових доріжок і всієї спортивної інфраструктури стадіону Романівської ДЮСШ. Змагання були проведені на доволі високому організаційному рівні, і навіть квітневі примхи погоди щоразу відступали назад, як тільки змагання досягали свого апогею. Слід зауважити і високий рівень суддівства всієї бригади, на чолі якої були доволі знакові тренери та спортивні функціонери. Адже Анатолій Сушицький – це не лише тренер-наставник кількох романівських чемпіонів-скорочодів, але й кваліфікований суддя змагань найвищого рівня. Те ж саме можна сказати і про Адама Курача із Житомира, який також має у своєму активі не одну сотню організованих і проведених змагань із легкої атлетики. А загалом Романів і працівники колективу Романівської ДЮСШ ще раз довели свою спроможність приймати на домашній арені змагання будь-якої складності. Особливо шани від адміністрації Житомирського району у Романові після проведених фінальних змагань з легкої атлетики так і не дочекалися, але головне, аби діти зі своїми наставниками поверталися додому у добромуму гуморі.

Спалювання сухої трави: прихована загроза для здоров'я та довкілля

З настанням теплої погоди природні пожежі стають для навколишнього середовища справжнім лихом. Навесні торішня трава швидко висихає і легко загоряється від сірника, цигарки.

Мешканці приватних житлових будинків та дач активно починають наводити лад у домогосподарствах, спалюючи гілки, суху траву та різний непотріб. Дуже часто вогонь виходить з-під контролю людини. Такі пожежі швидко поширюються, особливо у вітряні дні. Вони завдають шкоду як господарствам, так і лісовим насадженням. Зупинити вогонь, що набрав сили, буває дуже непросто.

Один з найбільших негативних ефектів спалювання сухої трави – це забруднення повітря. Під час спалювання випускається велика кількість шкідливих речовин, як-от карбоновий оксид, діоксид азоту, сульфурний діоксид, важкі метали та інші.

Ці речовини можуть викликати захворювання дихальних шляхів, погіршення астматичних симптомів, а також інші захворювання. З тліючого листя й трави, без доступу кисню, виділяється бензопірен, що здатен викликати онкологічні захворювання.

Спалювання сухої трави може мати шкідливий вплив на тваринний світ. Великі пожежі можуть знищити природне середовище тварин.

Окрім безпосередньої загрози людському здоров'ю, спалювання листя і сухої трави завдає шкоду природі, призводить до руйнації верхнього ґрунтового-рослинного покриву, адже безпосередньо вигорають

**СПАЛЮВАННЯ СУХОЇ ТРАВИ :
ПРИХОВАНА ЗАГРОЗА ДЛЯ ЗДОРОВ'Я
ТА ДОВКІЛЛЯ**

рослинні залишки та гинуть ґрунтоутворюючі мікроорганізми.

Пам'ятайте, що дихати продуктами горіння від спаленого листя небезпечно для здоров'я та життя:

- 1 тонна тліючого листя прирівнюється до 30 кг чадного газу;
- до складу диму від спаленого листя входить: пил, оксиди азоту (NO), важкі метали, канцерогенні сполуки бенз(а)піренів

та чадний газ (CO);

- за спалення листя, трави та побутового сміття передбачений штраф. Кожен, хто спалює листя, – порушує конституційні права всіх українців на безпечне для життя і здоров'я довкілля (ст.50);

- через дим у повітрі можуть виникнути подразнення очей або носової порожнини, труднощі з диханням, кашель та головний біль;

- забруднене повітря провокує хвороби серцево-судинної системи;

- зростає кількість хворих на алергію від виділення токсичних речовин, що містяться в димі від вогнищ.

ЯК ЗАХИСТИТИ СЕБЕ, ЯКЩО ПАЛЯТЬ ЛИСТЯ?

- Закривайте вікна, а біля щілин можна покласти вологу ганчірку.

- Купіть очищувач повітря.

- Відмовтесь від паління та фізичних активностей на вулиці.

- Якщо ви побачили підпал листя чи трави, спробуйте загасити полум'я підручними засобами, але якщо це неможливо – негайно викликайте пожежних.

Що робити замість спалювання?

- Використовуйте сухі рослинні рештки для компостування.

- Здавайте листя та траву на переробку або використовуйте їх для мульчування ґрунту.

- Вивозьте в спеціально відведені місця.

- У разі великої кількості залишків – звертайтеся до комунальних служб для їхньої утилізації.

Спалювання сухої трави та листя – це не спосіб наведення ладу, а реальна загроза життю, здоров'ю та навколишньому середовищу. Вибирайте безпечні альтернативи, дбайте про себе, своїх близьких та природу. Чисте повітря – це наше спільне право та відповідальність.

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Отрутохімікати без шкоди: як захистити врожай і власне здоров'я

Пестициди та агрохімікати у сучасному житті займають досить важливе місце.

Завдяки їхнім властивостям з'явилась можливість впливати на майбутній урожай. Протягом року існує період активного внесення пестицидів та агрохімікатів для отримання максимального урожаю. Цей період найбільш інтенсивний навесні та влітку.

Що ж таке пестициди та агрохімікати

Пестициди – токсичні речовини, їхні сполуки або суміші речовин хімічного чи біологічного походження призначені для знищення, регуляції та припинення розвитку шкідливих організмів, які вражають рослини, тварин та людей, а також знищують бур'яни, деревину, чагарникову рослинність та гризунів.

Агрохімікати – органічні, мінеральні і бактеріальні добрива, регулятори росту рослин та інші речовини, що застосовуються для підвищення родючості ґрунтів, урожайності сільськогосподарських культур і поліпшення якості сільськогосподарської продукції. Їх використовують для боротьби зі шкідниками та бур'янами.

**ОТРУТОХІМІКАТИ БЕЗ ШКОДИ:
ЯК ЗАХИСТИТИ ВРОЖАЙ І ВЛАСНЕ ЗДОРОВ'Я**

Як зберегти врожай від бур'янів та шкідників, які так швидко розмножуються?

За невеликої кількості шкідників, бур'янів з ними боротися краще вручну, якщо їх багато – рекомендується застосовувати хімічні та біологічні засоби захисту рослин.

У нашій країні продаж хімічних та біологічних засобів захисту рослин приватним особам, фермерам, підприємствам необме-

жений, тому їхнє використання потребує обережності. При неправильному використанні вони становлять для людини певну небезпеку. Більшість препаратів не тільки знешкоджують шкідників, а вступаючи у взаємодію зі структурами організму людини, можуть викликати порушення її життєдіяльності, призвести навіть до отруєння. Вірогідність отруєння та його клінічні прояви залежать від токсичності препарату, дози, способів потрапляння, терміну дії, стану організму. Деякі

хімічні, а особливо біологічні засоби захисту можуть викликати алергічні реакції: почервоніння шкіри, з'являється зуд, набряки, іноді приступи задухи. Тому всі пестициди допускаються до застосування тільки після детальних біологічних і токсикологічних досліджень та з дозволу МОЗ України.

Кожна людина, яка використовує пестициди, має знати, в яких випадках вони можуть викликати отруєння: при потраплянні на незахищену шкіру та слизові оболонки; при вдиханні повітря, що містить пестициди; при вживанні води та контакті з предметами, забрудненими пестицидами; при використанні препаратів, не дозволених до застосування населенням; при проведенні робіт із застосуванням хімічних засобів захисту рослин без дотримання затверджених регламентів їхнього безпечного застосування, а саме: дози препаратів, кратність обробок, умови застосування тощо (регламенти застосування обов'язково вказуються на етикетці); при проведенні робіт з порушенням вимог техніки безпеки при використанні пестицидів і агрохімікатів.

У разі підозри на отруєння під час або після закінчення робіт з отрутохімікатами необхідно:

- негайно вийти (або винести потерпілого) із зони, забрудненої пестицидами;

- незалежно від характеру хімічного препарату, який викликав отруєння, необхідно звільнити потерпілого від забрудненого одягу, в якому він працював;

- у разі потрапляння розчину отрутохімікату на відкриті ділянки шкіри ретельно змити його водою з милом;

- якщо розчин потрапив в очі – промити добре водою або 2% розчином питної соди;

- якщо розчин потрапив у шлунок – випити пару склянок води та викликати блювання. Після промивання шлунку прийняти сорбенти (активоване вугілля та ін.).

За перших ознак отруєння слід негайно припинити роботу і звернутись до найближчої лікувальної установи для отримання медичної допомоги або викликати швидку допомогу.

Пам'ятайте: тільки при суворому дотриманні регламентів застосування пестицидів та агрохімікатів, вимог санітарних норм і правил при роботі з ними можна забезпечити не лише захист рослин від шкідників, хвороб та бур'янів, а й зберегти особисте здоров'я та довкілля.

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Гороскоп на тиждень 22 квітня - 28 квітня

ОВЕН
Це час, коли важливо бути уважним до знаків, чесним із собою і готовим до того, що життя може повернути в несподіваний бік.

ТЕЛЕЦЬ
Основне завдання тижня – налагодити взаємодію з партнерами і діяти взаєморозуміння зі складних питань.

БЛИЗНЮКИ
Фінансова ситуація стабільна: доходи надходять регулярно, а витрати залишаються в межах запланованого.

РАК
Багато подій у професійній сфері. Службовцям важливо виявити гнучкість у спілкуванні з керівництвом і акуратність у діалогах з опонентами.

ЛЕВ
В особистому житті доведеться переглянути звичний погляд на стосунки. Особливо це стосується сімейних пар із тривалим стажем.

ДІВА
Тиждень переоцінки головних цілей, визначення нових напрямів, проте шлях до результату буде не найпростішим.

ТЕРЕЗИ
У закоханих відбуваються зміни: в одних це повернення до колишніх почуттів, в інших – зміцнення вже наявних стосунків.

СКОРПІОН
Цей тиждень стане напруженим і водночас результативним – саме в цей час можливий серйозний прорив у справах.

СТРЕЛЕЦЬ
Особисте життя буде не менш насиченим, ніж професійне. Поточні зусилля закладуть основу для майбутніх доходів.

КОЗОРІГ
У романтичній сфері посилюється емоційна залученість. Відбувається розвиток контактів із партнерами з інших міст і країн.

ВОДОЛІЙ
Підприємці та керівники продовжують розв'язувати організаційні та практичні завдання. Безробітні зможуть знайти роботу.

РИБИ
Деякі складнощі можливі у спілкуванні з партнерами здалеку: непорозуміння або розбіжності в поглядах.

Джерело: ТСН

Смачного!

Швидкий медовик на пательні

Інгредієнти для коржів:
5 ст. л. меду, 1 ч. л. соди харчової (з гіркою), 100 г масла, 120 г цукру, 5 яєць, 250 г пшеничного борошна.

Для крему: 700 г сметани, 10 г ванільного цукру, 100 г цукрової пудри, цедра та сік 1 лимона.

• У сотейник або каструлю з товстим дном викладіть 5 ст. л. меду і 1 ч. л. соди з гіркою. Поставте на невеликий вогонь і варіть, постійно помішуючи. Сода вступає у реакцію з медом, суміш почне пінитися. Продовжуйте гріти, поки маса не набуде гарного карамельного кольору. Тоді додайте 100 г масла, перемішайте, зніміть з вогню та залиште охолонути за кімнатної температури.

• У великій мисці змішайте вінчиком 5 яєць, 120 г цукру до легкої піни. Влийте медову суміш (вона не повинна бути гарячою, щоб яйця не згорнулися) і перемішайте. Поступово додайте до рідких інгредієнтів 250 г борошна та замісіть лопаткою однорідне тісто без грудочок. За консистенцією воно має бути як густа сметана.

• Розігрійте пательню (краще з антипригарним покриттям). Змащувати її олією не потріб-

но. Виливайте невелику кількість тіста та розрівняйте його ложкою, щоб вийшов круглий млинець завтовшки приблизно 3–5 мм. Коли зверху з'являться бульбашки і тісто схопиться, обережно переверніть на інший бік і смажте ще хвилину до рум'яності. Повторіть із усім тістом.

• Для крему: збийте 700 г сметани зі 100 г цукрової пудри, 10 г ванільного цукру, цедрою та соком одного лимона. Крем

виходить досить рідким – це нормально. Оберіть один найменш вдалий корж і підсушіть його на пательні, а потім подрібніть у крихту (вона потрібна для декору). Решту коржів щедро змастіть кремом та викладіть шарами.

• Залишками крему змастіть боковинки медовика та присипте верхівку і боки торта крихтою. Поставте медовик до холодильника на ніч.

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

Редиска тріскається і стає порожньою? 4 помилки, які псують урожай

Замість хрусткої вітамінної радості з грядки дістаєте покручених мутантів з тріщинами, порожніх усередині й твердих?

Здавалося б, що там тієї редиски – кинув насіння і чекай. Але природа має власне почуття гумору, і якщо роздивитися звички дачників-ентузіастів, усе стає на свої місця.

ТО ГУСТО, ТО ПУСТО З ВОДОЮ

Це класика жанру. Більшість людей бачить свої грядки лише у вихідні. Від понеділка до п'ятниці земля сохне, редиска розуміє, що настали темні часи, зупиняє ріст, а її шкірка грубіє, щоб хоч якось вижити. У суботу приїжджає людина з почуттям провини і шлангом. На рослину виливається тижнева норма води. М'якуш починає жадібно наливатися і ростити, а затверділа броня шкірки цього просто не витримує і лопається.

Редисці потрібна постійно, але помірно волога земля. Якщо щоденний полив не вписується у ваш робочий графік, просто притрусіть грядку після поливу тонким шаром підсушеної скошеної трави. Вона прикриє ґрунт від сонця і збереже хоч трохи вологи до наступних вихідних.

ЗАНАДТО БАГАТО «ВІТАМІНІВ»

Існує якась маніакальна потреба нагодувати все живе. Хтось від великої любові щедро сипле в землю свіжий компост чи перегній прямо перед посівом. Для культури, яка росте якихось три-чотири тижні, це як потрібне еспресо натщесерце. Редиска ловить передозування азоту, починає гнати масу з шаленою швидкістю, її тканини стають пухкими, з'являються ті самі порожнини.

Свіжа органіка навесні тут взагалі зайва. Якщо земля нормальна, їй вистачить залишків з минулого сезону. Якщо ж там суцільний пісок, логічніше додати комплексні мінеральні добрива, де більше калію і фосфору, або просто

посипати грядку попелом до посадки.

ПЕРЕТРИМАЛИ НА ГРЯДЦІ

Чомусь у нас досі живе цей гігантоманський підхід: що більше, то краще. Але ж це не буряк. Щойно редиска сформувалася – її треба діставати. Коли вона сидить у землі зайві дні, особливо під теплим весняним сонцем, її текстура починає нагадувати тирсу. Потім вона вирішує, що її місія на цій планеті виконана, пускає стрілку з цвітом і, звісно ж, репається. Менша, але хрустка редиска завжди краща за велике дерев'яне непорозуміння, яке доведеться просто викинути.

ВАЖКА, ЗБИТА ЗЕМЛЯ

Коли ґрунт нагадає пластилін і після дощу вкривається кіркою, яку треба бити ломом, маленькій рослині просто бракує сил розсунути цю масу, щоб вирости круглою. Доводиться звиватися, деформуватися і тріскатися.

Є дуже поширений міф, що в таку глину достатньо сипнути трохи піску – і все стане пухким. На практиці суміш глини з малою кількістю піску дає чудовий цемент. Щоб пісок спрацював, його треба сипати ледь не відрами на квадратний метр. Значно ефективніше діє органіка: торф або зрілий компост, добре перекопані з землею.

Зрештою, селекція теж не стоїть на місці. Якщо боротьба за ідеальні форми псує занадто багато нервів, на стендах з насінням завжди є пачки з позначкою F1 (гібриди) або обнадійливим написом «Стейкий до розтріскування». Вони коштують трохи дорожче, зате не бояться забутого поливу і раптової спеки. А головне – гарантують вам дзвінкий хрускіт у першому весняному салаті, заради якого все це і затівалося.

Джерело: Ukr.Media

22 КВІТНЯ середа	23 КВІТНЯ четвер	24 КВІТНЯ п'ятниця	25 КВІТНЯ субота	26 КВІТНЯ неділя	27 КВІТНЯ понеділок	28 КВІТНЯ вівторок
+ 2° + 12°	+ 6° + 9°	+ 4° + 7°	+ 2° + 11°	+ 6° + 9°	+ 2° + 8°	+ 2° + 8°
740 ТИСК, ММ	731 ТИСК, ММ	735 ТИСК, ММ	735 ТИСК, ММ	732 ТИСК, ММ	739 ТИСК, ММ	740 ТИСК, ММ

